

Izšla vsak četrtek ob 4. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nežurkovana plačila se ne sprejemajo.

Cena lista znaša za celo leto 4 krome, za pol leta 2 krome. Za manj premožne za celo leto 2 krome, za pol leta 1:50. Za Nemčijo je cena lista 5 K, za druge države 4 K.

Rokopise sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Votarska št. 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Profi nasilstvu.

Po naši deželi vlada terorizem in nasilje. Liberalci po svojih listih odkrito pišejo, da se mora vzeti ljubi kruhek vsakomur, ki ni liberalec. Sicer se za liberalno kričanje po listih ne zmeni noben pameten človek; vendar pa imamo par c. kr. gospodov, ki menijo, da so plačani od ljudstva za to, da bodo izvrševali Gabrščekova povelja.

Posebno naše krščansko misleče učiteljstvo čuti liberalno nasilje. Imamo slučaje, ko se je zapostavilo učiteljsko moč iz odličnimi sposobnostmi. Vemo, da med učiteljstvom imajo lepe prednosti navadno ravno taki, katerih moralno življenje je ljudstvu v pohujšanje. Dobri krščanski učitelji in učiteljice se poliskajo v kot.

Prihodnje dni bo v Gorici zborovanje vsega slovenskega liberalnega učiteljstva. In na tem zborovanju bo govoril tudi neki nadučitelj Silvester, ki je služboval v Črnem vrhu nad Idrijo. O tem človeku so prišle na dan take reči, da je sam šolski nadzornik Tuma, ki je hud liberallec, dejal, da takih reči še ni imel v preiskavi. Ta nadučitelj Silvester bo govoril o klerikalizmu.

Zato si bomo dobro ogledali to družbo. Posebno pa bomo pazili, če bode Silvestra in druge prišel poslušati tudi nadzornik F i n ž g a r. Najbrže pride; saj se tako dobro počuti v senci liberalcev, kakor so Urbančič, Križman in drugi. Če pride sedaj poslušati še Silvestra, ne bo to nič čudnega.

Vemo dobro, kakšen veter veje iz nekaterih sob okr. glavarstva. Vemo dobro, kje dobivajo liberalni učitelji potuho za svoje nasilno ravnanje napram svojim krščanskim kolegom. Vemo tudi, da nekateri c. kr. gospodje sami sodelujejo pri tem nasilstvu. Zato bomo pričeli proti temu nasilstvu najodločnejši boj!

Gospoda c. kr. okr. glavarja opozarjamo na to in ga prosimo, naj dotičnim gospodom dokaže, da so še v c. kr. službi, ne pa v službi liberalnega učiteljstva. Nikakor ne bomo trpeli več teh škandaloznih razmer! Naše krščansko ljudstvo, naš kmet in delavec, hočeta krščanskih učiteljev! Učiteljstvo je tu radi ljudstva! Rajši nič, ko pa brezverjen, surov in nasilen učitelj! To dajemo na znanje merodajnim krogom, ki naj skrbijo tudi, da se neha enkrat tisto skrito podpiranje učiteljskega liberalizma od strani nekaterih c. kr. uradov.

V nedeljo v Log na Vipavsko.

Kakor vse kaže, obeta biti slavnost v Logu res lepa. Danes se nam po-

roča, da nastopijo trije slavnostni govorniki: poleg dr. Žitnika in dr. Breclja, ki sta bila že dosedaj naznanjena, bo govoril tudi še nadučitelj Ravnikar. Spored bo v podrobnem nekako tak-le:

Goriška društva sprejme že na meji v Šturijski deželi štirinajstih izob. društva. Zato je želeli, da pridejo vsa goriška društva okoli osme ure v Ajdovščino, da se potem skupaj peljejo v pol ure oddaljeni Log. V Logu pozdravi Goričane pri sprejemu predsednik vipavske zveze župnik Marčič in v imenu vipavskega ljudstva deželni poslanec Iv. Lavrenčič. Nato odidejo vsa društva k sv. maši. Cerkevni govor bo imel pred. g. vikar C. M. Vuga. Po sv. maši, pri kateri poje vipavsko izob. društvo, odidejo društva na prostor, kjer se vrši slavnostno zborovanje, na katerem govori dr. Žitnik, dr. Breclj in nadučitelj Ravnikar. Nato je obed mrzle jedi pri gostilničarju, ki se ga določi vsakemu društvu. Ob 2. uri so slovesne pete litanije M. B., a nato se vrši ljudska verelica v obliki komerza, pri katerem nastopajo posamezni goriški in vipavski pevski in tamburaški zbori ter razni govorniki, zlasti člani posameznih društev.

Obeta se torej jako lepa in nad vse zanimiva slavnost, ki bo gotovo imela najlepše posledice za napredek naše organizacije. Zatorej le v velikem številu pridite vsi somišljeniki v nedeljo v Log, da se tam pri svetitvi Matere Božje navdušite iznova za naše svetlinje, ki so: vera in domovina. Torej na veselo in številno svidenje!

Politični pregled.

Ministerska kriza. — Eden naših najboljših poljedelskih ministrov dr. Ebenhoch je cesarju podal prošnjo za odstop, ker je min. svet sklenil brez državnega zbora uveljaviti pogodbo s Srbijo, ki sicer kmetu ni koristna; a je boljša ko prejšnja. Cesar demisijske še ni sprejel. — Kmečki poslanci so razdeljeni. Eni so za pogodbo, drugi so proti.

Srbska pogodba — se uveljavi.

Dne 1. septembra stopi v veljavo trgovinska pogodba s Srbijo. Ministra Gessmann in Ebenhoch ostaneta vseeno na svojih mestih, ker se je dosegel sporazum. Za to ima največ zaslug dr. Lueger.

Male politične vesti.

28. avgusta. Cesar je nalahno obolel. Vendar se ni bati hudega. — Italijanski zunanji minister Tittoni je došel na Mcravsko. — Položaj na Portugalskem je vedno nevarnejši.

29. Cesarjevo zdravje je boljše. —

Proti perzijskemu šahu so pričeli mohamedanci pridigati sveto vojako. — Združeni kristjani in mohamedani so strahovito pretepli Jude v Jeruzalemu. — Porčča se, da je maroški protisultan Mulej Hsif vjet.

31. Ker se je govorilo o vojskmed Brazilijo in Argentini, se sedaj poročajo, da je vse to neresnično. — Steseli je prosil za pomiloščenje; car ga najbrže ne uliši. — Najbrže odstopi naučni minister Marchet. — V Perziji revolucija narašča.

1. sept. Listi poročajo, da sta se Švedska in Nemčija zvezali za slučaj vojske. — Cesarjevo zdravje je ugodno. Cesar se udeleži cesarskih vaj na Ogerkem. — Hrvaški sabor bo razpuščen in razpisane nove volitve.

2. V Perzijski zaliv je došlo veliko angleško brodovje 25 bojnih ladij s 5000 vojakov.

Novice.

Gregorčičeva slavnost.

Na vprašanja, ki prihajajo od raznih strani, odgovarjamo: Maša v cerkvi sv. Lovrenca začne ob 1/4 na ednajst predpoldne in takoj po maši se odkrije ob 11. uri nagrobni spomenik.

S svetolucijskega kolodvora do cerkve sv. Lovrenca pride dober pešec v treh urah po skladovni cesti Sv. Lucija-Tolmin-Dolje-Gabrije-Volarije-Selišče-Kamno.

Udeležnikom te slavnosti svetujemo, naj se peljejo s kolodvora vsaj do Tolmina in naj potem pot do sv. Lovrenca nadaljujejo ali peš ali z vozom.

Slovenske občine na Goriškem za „Slov. sirotišče“. Jubilejski odbor za nabiranje darov v proslavo 60-letnice Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. se je obrnil s posebno okrožnico do županov, da naj bi blagovolili prispevati s primernimi svotami za „Slov. sirotišče“ v Gorici. Z veseljem naznanjamo, da se vrle slovenske občine že oglašajo: Županstvo v Kojškem je darovalo 300 K, v Rihembergu 400 K, v Prvačini 250 K, v Opatjem selu vsakoletno podporo v znesku 20 K in županstvo v Črničah 20 K. Upamo, da se odzovejo vse naše občine in da bomo mogli dne 2. dec. t. l. praznovati skupno slavnost v prostorih „Slovenskega sirotišča“.

Udeležnike slavnosti v Logu ki se pripeljejo z vozovi, opozarjamo, naj skrbijo, da bodo okrog 8 h zjutraj v Ajdovščini. In sicer naj počakajo vozovi

nekoliko pred Ajdovščino, da skupno pridemo v Šturijsko sprejemo. Vozovi naj bodo okrašeni s slov. trobojnicami. Udeležniki iz Gorice naj se zberejo v nedeljo točno ob 5 h zjutraj pred gostilno pri „Zvezdi“ na trg Sv. Antona (Starega). Tu bodo čakali vozovi.

Svojo vdeležbo pri mladeniškem tečaju oz. telovadbi v Mirnu so do 2. t. m. naznanila sledeča društva: 1. „Slov. kršč. soc. zveza v Gorici“; 2. „Izobraževalno društvo“ v Polubinj; 3. „Slov. kat. delavsko društvo“ v Gorici z zastavo; 4. „Kat. slov. izobraževalno društvo“ v Podmelcu; 4. „Kat. slov. izobraž. društvo Planinka“ na Volarijah; 6. Telovadni odsek „Slov. kat. izobraž. društva“ v Čerknem; 7. „Kat. izobraž. društvo“ v Ustji; 8. Izobraževalno društvo „Straža“ z Vrha nad Rubijami; 9. „Kršč. soc. izobraž. društvo“ iz Oreko velj; 10. „Kršč. soc. društvo iz Bilj; 11. Kolesarsko društvo „Gorica“ pošlje deputacijo; 12. Kat. slov. izobraževalno društvo „Branik“ iz Podgore; 13. „Kršč. soc. izobraž. društvo iz Rihemberga.

Člani „Slov. kat. del. društva“ in „Slov. kršč. socialne zveze“ ter drugi somišljeniki iz Gorice naj se zberejo na praznik M. B. 8. t. ob 6. in pol zjutraj pri mitnici na mirenki cesti, odkoder skupno odkorakajo v Miren pod zastavo kat. del. društva.

Mladeniška organizacija na Štajerskem vedno bolj procveta. Štajerska mladina prednjači v organizaciji in nam je v vzgled. Pretečeno nedeljo je bil v Nazarjih zopet velikanski mladeniški zbor mladeničev savinjske doline. Blizu 800 mladeničev je prihitelo na mladeniško zborovanje. To je samozavest, to je odločnost in navdušenje. Taka mladina se ne obeša duhovniku za talar, kakor nam očitajo liberalci; ampak taka mladina si je sama postavila krščanske vpore, katerim hoče slediti. Naj bi kot grom neba tudi našo goriško mladino pretresel in vzdramil klic: „Mladina, vstani in hodi po poti krščanske organizacije!“ — Naj bi kot mogočni val morja zavalovala po naši lepi Goriški misel: „Mladeniči združite se po izobraževalnih društvih in telovadnih odsekih, da bodete nekoč postali zdrav sad na drevesu slovenskega ljudstva.“ — Goriški mladenič, vstani in hodi!

Knezonaškof na Brezjah. — Prezvišeni knezonaškof dr. Sadej se je v nedeljo mudil na Brezjah, kjer se je vršila slovesnost obletnice kronanja Marijine podobe. Zvečer je bila velika razsvetljava, Brezje vse v zastavah. Knezonaškofa je spremljal knezonaškofski tajnik č. g. J. Ličen. Našemu knezonaškofu je pri odhodu iz cerkve okrog sto

telovadcev v uniformah delalo špalir. Popoldne so se poklonili nadškofu; v njihovem imenu je govoril predsednik „Zveze telovadnih odsekov“ brat dr. Levro Pogorčnik. Pozdravljali so knez nadškofa kot prvega zastopnika katoliške vere na slovenskih tleh; pozdravlja ga kot škofa demokratičnih idej. Naše telovadce navdajajo tri ideje: duh vere, duh ljubezni do domovine in misel demokratična. Odgovarjal je prevzvišeni, povdarajoč, da ga veseli in da je iznenaden nad tem pozdravom naše nadebudne mladine, na kateri leži naša boljša bodočnost. Veseli ga, da veže v teh čvrstih vrstah ljubezen do vere, do Brezmadežne Device in da se zavedajo dolžnosti, da so katoličani. Veseli ga tudi, da tako gorko plapolajo o genij navdušenja za ljubo materino besedo. In demokratična misel, poma ali drug drugemu, bo v zvezi s prvima dvema prinesla slovenskemu ljudstvu končno zmago pod zaščito presvete Device. V tem imenu Vas blagoslovim in želim na Vaši začrtani poti obilo uspehov in da se to Vaše delovanje raztegne po celi slovenski domovini. Viharji živio klici in ploskanje je sledilo tem nadškofovim besedam. Telovadci so nato uprizorili nekaj prostih vaj pred nadškofom in veliko množico ljudstva.

Za „Slovensko krščansko socialno zvezo“ je daroval pred. g. I. Kranjc, župnik v Šmarjah 1 K. Iskrena zahvala!

K odkritju S. Gregorčičeve spominske plošče odpošlje „Slovenska krščansko socialna zveza“ za Goriško svoje zastopstvo.

K poročilu o zborovanju kat. narodnega dijaštva omenjamo še sledeče, kar nam je po neljubi pomoti izostalo: V soboto popoldne je posetil zborovanje katoliško narodnih dijakov tudi pred. g. monsignor Francišek Casteliz, vodja centralnega semenišča. Dijaštvo je gospoda monsignora navdušeno pozdravljalo.

Vse somišljenike opozarjamo na čitalnico „Slovenske krščanske socialne zveze“, ki je v Gosposki ulici 6. Tam bodi vsak večer naše zbirališče!

Začetek šolskega leta na gimnaziji. — Šolsko leto se prične na gimnaziji 18. septembra. Sprejem učencev v prvi razred gimnazije se bo vršil 15. septembra od 9. do 12h dopoldne v ravnateljevi pisarni. Ti učenci naj pridejo v spremstvu svojih starišev ali namestnikov ter naj prinese seboj kratni list in šolsko izpričevalo. Po postavi se sprejemajo le učenci, ki so dopolnili 10 leto. Sprejemni izpiti bodo 16. septembra. — Dijaki, ki so že doslej obiskovali zavod, naj se zglase 16. ali 17. septembra.

Sprejem v pripravljalnico za srednje šole bo 16. septembra. Za sprejem je potrebno spričevalo o III. razredu ljudske šole in starost največ 13 let.

Na c. kr. učiteljsku v Kopru se vrši vpisovanje za šolsko leto 1908-09 dne 14. in 15. septembra t. l. od 9.—12. ure predpoldne in od 3.—6. ure popoldne.

Dne 16. septembra se priše na vadnici redni pouk in pričnejo na zavodu vsprejemne, ponavljalne in zrelostne preizkušnje.

— Na c. kr. pripravnici za učiteljska v Tolminu se bo vršilo vpisovanje učencev v ponedeljek in torek, dne 14. in 15. septembra t. l. od 8. do 12. ure predpoldnem. V zavod se sprejmejo zdravi dečki, kateri so dopolnili vsaj 13 leta in pol in imajo potrebno predizobrazbo. Pri vpisovanju se zahteva: 1. zadnje šol. spričevalo, 2. krstni list, 3. zdravniško spričevalo s potrdilom o cepljenju. Dečki, kateri zadnje leto niso obiskovali šole, morajo predložiti še npravnostno spričevalo, podpisano od županstva in šol. vodstva.

Učozni in pridni gojenci dobe učne

knjige na posodo in koncem leta nekaj državne podpore. Dobra dijaška stanovanja stanejo v Tolminu mesečno 28 do 30 kron.

t Vpisovanje v c. kr. pripravnico za učiteljska v Sežani se bo vršilo v ponedeljek in torek t. l. 14. in 15. septembra t. l. od 9.—12. ure dopoldne.

Vsprejemajo se telesno pravilno razviti in duševno nadarjeni dečki, kateri so že dopolnili vsaj 13 let in pol in imajo temu primerno izobrazbo. — Za vsprejem se zahteva: 1. krstni list, 2. zadnje šolsko spričevalo, 3. zdravniško spričevalo o popolnem zdravju in o cepljenju koz. Kedor ni hodil zadnje leto v nikako šolo, staze naj se s spričevalom o npravnem vedenju, katero spričevalo naj podpiše županstvo in šolsko vodstvo ali pa tudi župni urad v dotičnem kraju.

Začetek šolskega leta. Na c. kr. pripravnici za učiteljska v Podgori pri Gorici bo dne 16. septembra t. l. s sv. mašo. Vpisovanje bo dne 15. septembra od 9.—12. ure predpoldne in od 2.—4. ure popoldne v tamošnjem šolskem poslojpu. Sprejemajo se krepki in zdravi dečki, ki so dosegli 14. leto ali vsaj 13½ leta svoje starosti in so dovršili z dobrim uspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih šol ter se žele posvetiti učiteljskemu stanu. Za sprejem se zahteva: 1. Zadnje šolsko spričevalo, 2. krstni list, 3. zdravniško spričevalo. Šolnine se na tem zavodu ne plačuje, temveč dobe pridni in potrebni učenci nekaj državne podpore. Učenci naj prihajajo k vpisovanju v spremstvu svojih starišev in roditeljev. Pojasnila glede stanovanja, ki se tam dobi od 28—30 kron, daje voditelj pri vpisovanju.

Proti „Krojaški zadrugi“ dela Gabrček s svojimi nezabencami na vse kriplje. Pretečene dni je prišel v Gabrčekovo prodajalno neki mož F. S. iz okolice, ki je nosil seboj zavitek blaga. Prodajalničarka ga praša, kje je kupil toliko blaga? Mož ji pove, da v „Krojaški zadrugi“. Dakle je bilo seveda — v svesti si povelja svojega šefa — vse iz sebe in se je jezilo nad možem, čemu je kupil „Krojaški zadrugi“. Moža je potem dobil v roke tudi Andrej Gabrček sam in še en njegov sluga. Takoj sta zgrabila moža, in ga pestila čemu hodi kupovat v „K. Z.“ in ne k Bizajlu, ki bi mu bilo s tem nakupom veliko pomagano. Mož pa jima je odgovoril, da on je kupil v slovenski trgovini in odšel. — To je en slučaj izmed mnogih. Vendar vse Gabrčekovo rovanje nikomur ne škoduje ničesar. „Krojaška zadruga“ ima dan za dnem več prometa. Gabrčekovo zabavljanje in pa solidnost in točnost dviga „Krojaško zadrugo“ vedno višje. Hvala torej Andreju Gabrčku za brezplačno reklamo! Gabrček ima strašno v želodcu g. Hribarja. Sveda, g. Hribar je precej težak in zato ga Gabrček ne bo tako izlepa prebavil. Gabrček sicer požre marsikaj; toda zdi se, da z g. Hribarjem to ne bo šlo tako lahko.

Nov telovadni odsek na Goriškem. — V nedeljo popoldne se je ustanovil v Gorici telovadni odsek „Slov. kršč. socialne zveze“. Ob tej priliki so prišli na zborovanje bratje telovadci iz Mirna (40) in iz Podgore (20) pozdravit najmlajši goriški odsek. K goriškemu odseku je pristopilo že lepo število telovadcev. Predsednik mu je brat dr. Dermastia; načelnik pa brat Jožef Medvešek. Odsek takoj naroči orodje iz Prage. Telovadcem najmlajšega goriškega odseka kličemo bratski „Nazdar“! Obširnejše poročilo o ustanovitvi priinese glasilo telovadcev „Mladost“.

Spremembe v tržaški škofiji. — Č. g. Anton Križman, dosedaj kaplan v Sežani, pride za kaplana k sv. Jakobu v Trst. Novomašnik Avgust Zlo-

bec pride za kaplana v Sežano, novomašnik Vincenc Zigulič za kaplana v Kastav, novomašnik Julij Lažič za kaplana v Bazet.

Četrti češki katoliški shod se vrši v Pragi od 29. avgusta do 2. septembra. Naš S. K. S. Z. zastopa njen predsednik dr. Brecej.

„Katoliška tiskarna“ v Ljubljani se je preselila v novo krasno poslopje. Prevzvišeni g. knezoškof ljubljanski je blagoslovil to veličastno zgradbo v četrtek 27. m. m. Zvečer ob 8. uri so imeli v veliki dvorani „Uniona“ banket odbor in uslužbenci podjetij „Katoliškega tiskovnega društva“.

Avstrijske in italijanske vojaške vaje ob meji. — Naši vojni oddelki so imeli vaje deloma prav tik ob italijanski meji. Tudi italijanske čete so se vadile tik ob meji. V četrtek so naši vojaki oddali pokanje pušk in gromenje topov od laške strani. Obojne čete so bile prav blizu skupaj. Dokaz debelega prijateljstva!

— Proč z loterijo! Kako opravičen je ta klic, kažejo sledeče številke: V c. kr. avstrijsko loterijo se je leta 1907 vložilo sicer nekaj manj kakor l. 1906, vendar še iz tega ne smemo sklepati, da naši loterijski bratje in sestrice hočejo spametovati ter popolnoma opustiti to neumno igro. Čeravno je bilo l. 1907 dosti manj „vlog“ kakor leta 1906, vendar se država vsled tega ni hotela dati oškodovati, ampak je provzročila, da je bilo dobitkov le 158 milijonov kron, dočim se je vložilo v celem letu 1907 nič manj kakor 916 milijonov kron. Leta 1906 je odpadlo na 100 K vlog 52 kron dobitkov, a leta 1907 le 49. Iz tega sledi, da so imeli loterijski vlagatelji v celem 164 milijonov kron izgube, ali bolje rečeno za ta imenovani znesek jih je država naravnost opilila. Teh 165 milijonov z naraslimi obrestmi, ki znašajo prilično tudi pol milijona kron in še onih 32 milijonov, bi rešilo vlagatelje vsek bed in nadlog, ako bi ta denar nosili v hranilnico ali v domači hranilni nabiralnik. Leto 1907 je prišla povprečno na enega prebivalca samn ena vloga po 20 vinarjev v hranilnico, dočim pridejo v loterijo na enega prebivalca tri vloge po 1 K 16 v. Tja, kjer nese letno ena krona 4 vinarje ne nosijo ljudje nič v loterijo pa, kjer za eno krono ne dobijo niti 15 vinarjev nazaj, znosijo nad 32 milijonom kron. Žal da je pri nas še dosti teh neumnih ljudi, ki bi mislili samo na loterijo. — Skrb naših posojilnic na deželi, posebno Raffajzenovk mora biti vedno in povsod, da ljudi napeljujejo k pravemu varčevanju ter jih odvrtačajo od neumne in brezplodne loterije.

— Zemljiška posest na Norveškem je boljše in pravičnejše razdeljenje, kakor kjerkoli drugod na svetu. Norvežani so demokratičen narod, ki nima ne plemstva ne veleposestva. Na celem Norveškem so le komaj tri posestva, ki bi zaslužila ime veleposestva, vsa druga zemlja je razdeljena v kmetije. Kmetij je skupaj 120 tisoč; od teh jih obdelujejo kmetje s svojimi družinami 109 tisoč, 11 tisoč je pa oddanih v najem. Tudi na Danskem, kjer živi po krvi in jeziku Norvežanom naj sorodnejši narod, hodo veleposestva kmalu zginila. — Neprestano se parcelirajo in prodajajo kmetom. Norveški in danski kmetje so v nekaterih strokah kmetijstva prekosili vse narode na svetu. To je plod izvrstnega šolstva v teh deželah. V obeh kraljevinah ni več domačina, ki bi ne znal čitati in pisati; takih srednjih in visokih kmetijskih šol nima noben drug narod na svetu, kakor Danci in Norvežani.

— Vinarski nadzornik za Primorje je postal Artur Fabiani. Sedež ima v Trstu.

— Ponarejeni bankovci za 100 kron. — Po Trstu krožilo ponarejeni bankovci za 100 kron. Na madžarski strani imajo en rob širši ko drugi in se jih zato prav lahko spozna. Pozor torej!

— Pojasnilo. — Čitatelji se gotovo še spominjajo naše notice o znanem „Jajčarju“, ki prodaja pomaranče, čebulo in drugo robo na Kornju. Ker se govori, da je dotično notico povzročil trgovec g. Vuga, izjavljamo, da omenjeni gosp. z dotično notico ni prav v nobeni zvezi.

— Smrtonosen padec. — 23-letni rezervist Franc Jerkič iz Dobravelj pri S. Križu se je te dni peljal k vojaškimi vajam. V Dornbergu, hotač obiskati svoje znance, je naglo skočil iz vlaka, a tako nesrečno, da je padel na glavo in si je razbil. Prepeljali so ga v tukajšnjo vojaško bolnišnico, kjer je kmalu izdihnil svojo dušo.

Mestne novice.

m Lahi in Sokoli. — V nedeljo okrog 9h zvečer je 7 Lahov zasledovalo 5 Sokolov po Travniku, ulici Vetturini pod Kostanjevico št. 10. Tu je neki Lah zgrabil za prsi Sokola Julija Birsca in ga hotel pretepati. Tudi druge 4 so Lah hoteli tepati. Toda v tistem hipu se je prikazala straža in Lah so zbežali. Straža je vjela dva Lah: Ežona Conte, 20-letnega magistratnega uradnika, in 16 letnega študenta Podgrivca (!) Marija. Drugi pristni Lah, ki so ušli, se pišejo: Da Carli, Mišev, Bazzi, Šivilj, Štanta.

m Velika nesreča se je zgodila v torek zjutraj v Rabatišču. S tretjega nadstropja hiš. št. 16. je padel na tlak deček star 5—6 let. Nezvestnega so ga pobrali in prinesli v lekarno Pontonijevo odkoder so ga prepeljali v mestno bolnišnico.

m Dvoje ukradenih koles. — V noči od 26. na 27. avg. je neznan tat vkradel na dvorišču hotela „Jelen“ enoletnemu prostovoljcu Ogorelcu iz Ljubljane kolo vredno 330 K — Isto noč je bilo tudi v „Centralu“ nekemu dragonškemu stražmojstru ukradeno kolo.

Iz goriške okolice.

g Predavanje v Solkanu. V nedeljo je predaval v Kat. sl. iz. društvu v Solkanu pred. g. dr. Srebrnič „O časopisu in njegovem pomenu“. Zanimanje je bilo veliko. Z velikim navdušenjem se je sprejelo vabilo, naj bi se društvo udeležilo slavnosti v Logu. Oizvalo se jih je kar 25. Živeli! Društva posnemajte vrle Solkance!

g Tragična smrt na Poldanovcu. V petek zjutraj 28. avg. — so našli lokvarski pastirji vrh Poldanovca nad Trebušo klobuk, v katerem je bila prišita vizitka z naslovom: „Theodor Riedel, Ingenieur, Vorstand der Siemens-Schuckert-Werke, Vertretung in Triest“. Spoznali so klobuk, pogledajo čez vrh, in 250 m pod Poldanovcem razgledajo truplo: je bilo obstreljeno in pobito, je bil mrtvi Theodor Riedel. Iz onega prepada so pogumni Trebušarji v soboto spravili mrtliča na vrh in odtod na Lokve, kjer je bil v nedeljo 31. avg. sicer cerkveno, a neslovesno pokopan. Vzrok smrti je bila namreč velika nevarnost in zmedenost vsled npravnega dela. Morda še kak drug vzrok, ker na vizitki v klobuku je bilo (menda z užgalico) zapisano: Mutter, danke! Lebe wohl! (Mati, hvala! Z Bogom!)

Tako sta naša v kratkem času na trebnških golcih že dva izobražena moža nesrečno smrt: dal Bog, da bi noben tretji ne šel iskat si tja — konca življenja....

g Pri sokolski slavnosti v Mirnu je imel pozdravni govor predsednik „Ipave“ Pavle Faganel. Pravzaprav bi se

bolje glasilo: Hotel je govoriti pozdravni govor. Takoj izpočetka se mu je pri pogledu na precejšnjo množico ljudi, med katerimi bilo mnogo naših, njegov spomin nekam zapletel. In tako se je zgodilo, da je sicer spregovoril: „Pozdravljam vas na mirenki zemlji“; a ker njegov sufler zadaj ni bil dosti glasan, je Pavle izgubil kratko nit globokih misli svojega vzvišenega govora in je s svojim govorom obtičal „na mirenki zemlji“; spreved pa je po mirenki zemlji, preko pozabljenega Pavletovega govora korakal naprej. Telovadilo je nekaj okrog 80 telovadcev. Najboljše je seveda naredil mirenki „Sokolci“. Ko so ti tiči korakali v pozoru na telovadišče, so začeli nekaj „nazdar“ klicev. To jih je spravilo v tako veselje, da so pozabili na „pozor“ in začeli vihteti svoja pokrivala. Pokazalo se je kako izborna je mirenki „Sokol“ nadučitelj Urbančiča discipliniran.

Kakor govore hudobni jeziki, so se po noči nekateri mirenki „Sokolci“ že stekli med seboj ter so tako dejansko pokazali svoje bratstvo.

Pravijo, da so se kregali radi tega, ker nekateri magnatje nočejo ubogati drugih magnatov, češ da tisti, ki sedaj komandirajo niso dosti nobel in bogati. To pa kaže enakost in demokratizem liberalnega sokolstva.

Pravijo tudi — nevedo pa, če je res — da je gospod tovarnar Jakil iz Rupe zagrozil, da on ustanovi svojega „Sokola“. Gotovo bodo, če se to uresniči — „Sokolci“ gospoda tovar. Jakila iz Rupe boljše disciplinirani ko pa Urbančičevi ali pa Faganelovi. Tako se torej govori o ustanovitvi mirenkega „Sokola“.

g Cena mesu v Sovodnjah. — Iz Sovodnej nam pišejo: Pri nas je cena mesu previsoka v razmerju s ceno, katero ima goveja živina sedaj; drugače rečeno: naš liberalni mesar Kodermatz ima pri kilogramu mesa prevelik dobiček. On seče meso I. vrste po 1 K 52 v kilo, II. vrste pa po 1 K 36 vin. Po drugih krajih so cene drugačne, tako n. pr. v Ljubljani je sedaj cena mesu sledeča: I. vrste 1 K 40 klg., II. vrste po 1 K 20 v. klg. in III. vrste po 1 K 12 vin. klg., in celo po 90 vin. klgr. se seče meso v Ljubljani. Enako je po Gorenjskem, Štajerskem itd. Poleg tega ljubljanski mesarji koljejo boljše živino in imajo gotovo večje režijske stroške, ko naš mesar. Seveda konkurenta nima. Liberalci so povsod enaki. Srca imajo malo za ljudstvo. Z otvoritvijo konsumne trgovine smo dosegli ta uspeh, da imamo boljše blago po nižji ceni. Da bi le mogli tudi z mesom to doseči!

g Vojaki v Št. Petru. — V četrtak so imeli v Št. Petru pri Gorici na stanjene lovce od 29. bataljona, v katerem služijo večinoma Slovaki in Madjari. Želeli bi bilo, da bi poveljstvo nekoliko bolj gledalo na snago. Ljudstvu je že itak v breme, prenočevati toliko vojakov, če pa ti gostje vrhu tega še vse onesnažijo in zamažejo, je ljudstvo lahko opravičeno nevoljno.

g Briske ceste. — Znano je, da so Brda potrebna pred vsem dobrih cestnih zvez. Mnogo se je že o tej stvari prosilo, sklepalo in ukrepalo. Reči moramo, da se je, kar se tiče cest, že precej storilo. Vendar pa moramo opozarjati merodajne faktorje na važno cestno zvezo: Kojsko (Njivice) Podsonica-Podsabotin-Št. Maver-Pevma. To cestno zvezo je sprejela v svoj program tudi „Kmečka zveza“ za goriški okraj in bo v tem oziru storila tudi primerne korake. Za danes pa prosimo tudi druge merodajne činitelje, naj obračajo tej cesti vso pozornost!

g Pri sokolski telovadbi v Mirnu je bila disciplina tako grozno zanič, da je joj. Ko so imeli zvečer sokoli odhajati, je trobentač zaman trobil nastop, zaljubljene sove — pardon — sokoli se niso mogli ločiti. Telovadba je bila na-

ravnost zanič, kar se tiče prostih vaj. Vaje na orodju so bile boljše; a za to gre zasloga le Soltancem; vsi drugi so bili tudi na orodju pod kritiko. In taki telovadci naj konkurirajo z našimi telovadci? Nikdar!

Iz ajdovskega okraja.

a Zmaga S. L. S. v Črničah. — Pri občinskih volitvah v Črničah, ki so se vršile v torek, sredo in četrtek, je po hudem boju v vseh treh razredih zmaga S. L. S. V tretjem razredu je bilo nad 300 volivcev na volišču, med tem ko se jih je pri prejšnji volitvi udeležilo komaj polovico toliko. Liberalci so popolnoma poraženi. Dajej je bilo v Črničah županstvo v liberalnih rokah. Čast in slava vrlim volivcem!

a Črniške volitve. — Kakor znano, volili smo pretečeni teden že v tretjič obč. staršinstvo. Vodilo je volitve samo c. kr. glavarstvo, ker naše bivšeliberalno županstvo zato menda ni bilo sposobno. V prvič je bilo lani izvoljenih od 24 starešin okrog polovice liberalcev. Toda ne zadovoljni s tem napravili so liberalci utok, ker so hoteli imeti občino v popolni oblasti. Volitve so bile ovržene radi pogrškov, katere so liberalci sami naredili. V drugič, koncem januarja t. l., je bilo izvoljenih samo še 5 liberalcev. Zopet so napravili rekurs in tudi te volitve so bile ovržene radi nepostavnosti od lib. strani. — Kakor rečeno, smo morali iti preteč. teden v tretjič na volišče in glej, izvoljeni so bili zdaj v vseh 3. razredih sami pristaši S. L. S. niti eden liberalcev ni prodrl, dasi so imeli v rokah vso moč in vse ugodnosti in dasi jim je pismeno in osebno poveljeval sam general Gabršček. Ali nismo toraj mi pravi naprednjaki, ker smo stopinjo za stopinjo tako lepo napredovali? Seveda bodo liberalci zopet vložili priziv, če ga niso že. Vi pa, izvoljeni možje, na delo zdaj za blagor naše občine.

a Umrl je v Selu 30. avg. posestnik Andrej Bavčar. Bil je uzoren in skrben družinski oče. Služil je dolgo let kot cerkovnik, vdeležil se je še pri volitvah naše zmage v Črničah. Večna luč naj mu sveti!

a Cenitev škode vsled povodnji. V našem okraju so te dni hodili cenilci okrog reke Vipave ter pregledovali škodo, ki jo je naredila povodenj. Upamo, da se posestnikom da primerna odškodnika, ker voda je odnesla mnogo zemlje iz njiv, ter pokvarila trte, koruzo travnike itd. Upamo tudi da se začne kmalu z regulacijo Vipave.

a Nove orgle v Selu. — V nedeljo dne 16. avg. so se blagoslovile orgle v Selu. Prav lepo se prilegajo mali, a lični cerkvi. Vsa čast cerkvi oskrbnistvu. Škoda, da je ta dan, ko se je zraven obhajal že shod sv. Roka, tako silno deževalo.

a Bombardiranje v Šmarjah. — V nedeljo po noči ob pol ene popolnoči so liberalni divjaki bombardirali župnišče in novo gospodarsko poslopje, v katerem se je priredil prostor za katoliško slovensko izobraževalno društvo. Koliko jih je bilo, se ne ve še, toda kameenje je letelo, kakor bi ga deset vragov sipalo. Ko se je zaslislal strel iz revolverja, padla jim je korajža v hlače in potekli so, kar so jih mogle liberalne noge nesti. Prihiteli pošteni mladeniči niso mogli nobenega zgrabiti. Da pa ne bo svet sodil, da so v Šmarjah sami divjaki in razbojniki, bodi povedano, da je le nekoliko liberalno podivjanih izvržkov, ki delajo sramoto vsem poštnim faranom Šmarjske fare. Ti so iz liberalne vzgoje. Kaj pravita k tej vzgoji

duševna očeta iste? Vedita da pride prej ali slej račun. — Tukajšni liberalci ne morejo preboleti, da je preč. g. župnik sezidal novo gospodarsko poslopje in v njem priredil prostor za katoliško slovensko izobraževalno društvo, katero ime nujeje klerikalni brlog. Vedite, da v kat. slov. izobraževalnem društvu se bodo pošteni mladeniči zbirali k pravi izobrazbi, ne pa kakoršna je vaša.

Pravila so se že odposlala na c. kr. namestništvo v Trst, in ko bo društvo potrjeno, se bo vršil ustanovni shod, h kateremu se že zdaj vabijo vsi pošteni in krščansko misleči možje in mladeniči.

Iz kanalskega okraja.

kl Kmetijski shod v Kanalu. — V nedeljo dne 6. sept. bo v Kanalu po blagoslovu kmetijski shod in sicer v prostorih župnišča. Govoril bo o kmetijskih panogah deželni poslanec g. M. Zega. Vabljeni so kmetovalci, da se shoda v obilnem številu udeleže.

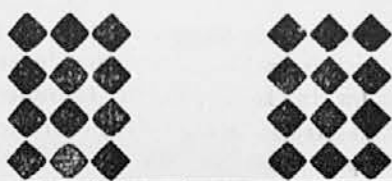
kl Čuden prepir. — V Ročinju pred mlekarno ima posestnik žid, katerega je zahteval, naj mu ga mlekarne popravi, ker so ga bili pri zidanju delavci pokvarili, a niso hoteli. Začel ga je popravljati sam, pa županstvo se temu ustavlja. Žid pa mora biti popravljen. — Posestnik pošlje delat zidarja Adama. Adamov sin, župan pa mu ne pusti delati, a ker zida dalje, pošlje župan svojega brata, da podere, kar je oče sezidal. Zdaj pride na vrsto sodnija in odvetnik. Uboge kronice!

Iz tolminskega okraja.

t Novo „Kat. slov. izobr. društvo“ Iz Dol. Trebuše. Preteklo nedeljo smo ustanovili naše kat. slov. izobraževalno društvo. G. upravitelj je pozdravil navzoče in potem je bil izvoljen za predsednika Štefan Bremeč, ki je dal besedo g. dr. Sreberniču. Ta je na kratko razložil pomen društva; vsi navzoči so z odobravanjem sprejeli njegove besede. Takoj se jih je 30 vpisalo, vkljub temu, da niso vsi vedeli za shod, in da je gotovo polovica mož in fantov iz doma. Če bi bil zadosti zgodaj naznanjen shod, bi bili gotovo še 10 udov pridobili. Društvo mora med takimi ljudmi, ki so tako navdušeni za organizacijo, vrlo vseovati. Res, da smo raztreseni; a to nič ne dé. Ob nedeljah bomo z zanimanjem brali. Predsednik je izvoljen g. Anton Sok, upravitelj; podpredsednik g. Štefan Bremeč, kovač.

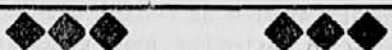
t Gralhovska občina. — Kako potrebno je bilo, da se je vzela občinska uprava liberalcem iz rok, kažejo najboljše računi, s katerimi ima toliko sitnosti in truda sedanje „klerikalno“ županstvo in deželni odbor. Golja, bivši župan in njegov tajnik znani Burger sta imela račune take lepo vrejene, da mora zdaj Golja „fikati“ razne luknje z mnogimi stotaki! Seveda obresti od tistih stotakov mora občina zgnubiti. Potem ni čudo, da ljudstvo ne mara nikjer za liberalce, ki znajo le kričati in slepiti, ne poznajo pa poštenosti in pravičnosti. Najboljši dokaz je brezdomno Pepe Štrekelj v Komnu, znani trtoorejec (!) O priliki povemo tudi, kako so liberalci napravili vodovod v Podbrdu, da bodo tudi najbolj zaslepljeni, boljše poznali te svoje „prijetelje“.

t Polubinj. — Že dolgo nismo nič poročali o našem „Kat. slovenskem izobraževalnem društvu“, ker imeli smo do sedaj prenaporno delo po travnikih in senožetih. Sedaj pa poročaj tudi o našem „K. s. izob. društvu“, spoštovani nam „Primorski List“. V nedeljo dne 23. avgusta, smo imeli velezanimivo predavanje o velikem, nepozabnem slovenskem pesniku, Simonu Gregorčiču. Prelepo nam je predaval gospod Peter

Došle so

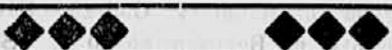
zadnje — novosti
ženskega in moškega blaga za
jesenski čas!

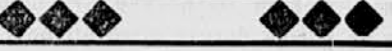
Da je manufakturna trgovina
„Krojaške zadruga“
v Gorici

najsolidnejša
te stroke

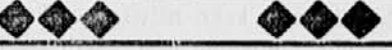
o tem se je prepričal vsakdo,
kdor je kupoval blago v
isti. Trgovina se drži načela: Dobro blago z nizko
ceno sta glavna pogoja, da
si trgovina ohrani med občinstvom častno ime

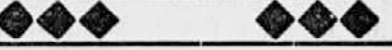
Cene so stalne in v naši
trgovini ne poznamo nelepega
prepiranja zaradi istih.

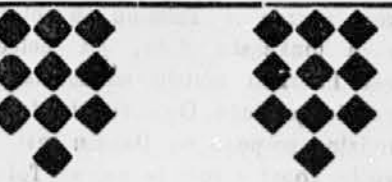
Blago je najboljše in najcenejše kot pri katerikoli
konkurenčni trgovini

Vsakdo naj enkrat poskuša pri nas kupiti in gotovo se ne bo varal

Zaloga je nedosegljiva te stroke v Gorici in razpolaga s takim blagom, s kakoršnim ne more razpolagati nobena trgovina te stroke

Butkovič iz Gorice. Na tem mestu se najgorkeje zahvaljujemo gospodu predavatelju in želimo, da bi še velikokrat obiskal nas in mnogo drugih društev in tudi prav toplo se mu zahvaljujemo za darilo mnogo prelepih knjig. Zahvaljujemo se pu tudi našemu velečastitemu in neustrahljivemu gospodu kaplanu Krištofu Tomšiču ker nam je pripomagal do tako lepega predavanja.

t Oblike. — Dobili smo poštno nabiralnico in pismonošo. To nam je prekrbel naš državni in deželni poslanec g. dr. Anton Gregorčič. Iskrena mu hvala! — Cerkev Sv. Treh Kraljev smo vso prenovili. Hvala vsem občanarjem za trud in stroške! Škoda, da ni že od novega leta v cerkvi nobenega petja.

t „Katoliško slovensko izobraževalno društvo“ v Podbrdu bode imelo na praznik t. j. dne 8. septembra ob 3. uri popoldan predavanje. — Predava g. deželni in državni poslanec dr. Iv. Ev. Krek. K mnogobrojni vdeležbi vljudno vabi — odbor.

t Katoliško slovensko — izobraževalno društvo na Volarih naznanja da priredi 6. septembra prvo predavanje v društveni sobi o pesniku „Simonu Gregorčiču“ o pol petih popoldne. Vabijo se vsi društveniki, da se predavanja vdeležijo. Mogoče bo tudi deklamacija k temu. — Uljudno vabi odbor.

Iz cerkljanskega okraja.

c Cerkljano. „Hranilnica in posojilnica“ je imela svoj letni občni zbor šele 30. avgusta t. l. Bilo je namreč leto izrednega dela, ker so morali iz izposlujenih starih knjig vse prenesti v nove in se je občni zbor zato tudi zakasnil. — Račun izkazuje, da se konkurenca tukajšnje liberalne občinske posojilnice čisto nič ne pozna, da je, kakor bi je ne bilo! — Na občnem zboru smo čuli marsikatero modro tudi iz ust priprostitih mož. Če bo načelstvo nasvete in predloge poslušalo, bo zavod še dalje prospeval v korist celega okraja. Od čistega dobička se je darovalo v proslavo obeh jubilejev našim društvom v Otaležu, Navakih, Orehku, na Bukovem po 50 K, „S. Domu“ in „Alojzijevišču“ v Gorici po 50 K, slov. dijaški zvezi 50 K in K. s. izobraž. društvu v C. 317 K z naročilom, naj z gorenjskimi društvi priredi primerno slavnost v proslavo jubilejev sv. Očeta in Nj. Veličanstva F. J. I. — Načelstvu in vsem članom imenovane hranilnice, ki so za gornje darove glasovali, bodi s tem v imenu obdarovancev najiskrenejša hvala in zahvala.

c Cerkljano. — Tudi letos je na Cerkljanskem nadzoroval kakor običajno tolminski šolski nadzornik Lasič podrejene učitelje in moral bi pri tem v prvi vrsti gledati nato, kako učitelji versko-nravno vzgojujejo mladino krščanskih starišev. A tudi letos je ta gospod javno kazal, kako malo se briga za versko vzgojo, ker je skoraj povsod ostentativno prezrl veroučitelje in po večini krajne šolske nadzornike, namreč našo duhovščino. Baje je povsod vprašal podloženega učitelja: „Ali bi šel v farovž, kaj pravite?“ In kakor se je glasil milostni odgovor, tako je storil nadzornik kot ponižni sluga. Sicer pa, kdor ima maslo na glavi, ne hodi na solnce. (Afera-Vrtovec-Lasič!) Pokazal je torej tudi letos Lasič, da mu ni mar verske vzgoje; pokazal je, da mu dosledno ni mar npravna vzgoja; pokazal je tudi, da ga naš lanski opomin na tem mestu ni spametoval. Zato mu bomo skušali pokazati, ko zatonj njegova zvezda v Tolminu, in poteče njegova funkcijska doba, da potrebujejo naši liberalni učitelji nadzornika, in ne ponižnega slugo. Opozoriti bo treba merodajno gospodo na Dunaju, naj Lasiča pošlje zopet v šolo in naj za Tolminsko postavi pravega nadzornika, ker Lasič ni mož na svojem mestu.

c Cerkljano. — Kakor pograbi sestradan pes kost, da jo ogleda, tako slastno je pograbil naš „pisatelj in geolog“ Cenc obsodbo Gabrijela Bevk in jo objavil v svojem „leibjurnalu“ „Primorec“; in ko je povedal, da je isti podal priziv, je opomnil „duhovito“, da bo v Gorici pri sodišču pomagal Bevku knez in nadškof! Opazka vredna edino le Cenca v Cerkljanem! Mi, ki poznamo cerkljanske razmere, se sedaj le čudimo, da Cenc ni prišel na pametno misel, klicati sebi na pomoč svojega sorodnika kneza in nadškofa tedaj, ko mu je tako predlo v v znani pravdi z našim županom. Mogoče bi vsa stvar imela vse drugačen izid, in Cenc bi ne bil odvisen od milosti klerikalcev, katere sovraži iz dna svoje napredne duše. Pa kaj čemo, pametne misli pridejo navadno prepozno in Cenc je imel — smolo!

c Polce. — Dne 8. t. m. bo pri nas cerkven shod. Vabimo vse naše bližnje in daljne sosesde, da obiščejo ta dan našo prenovljeno cerkvico in nam pomorejo s kakim — „ofrom“, ki bo prav takrat na željo naših Amerikancev!

c Društveno. — Dne 8. t. m. ob 2. uri popoldne bo v Cernem — v Gospodarskem domu prvo jubilejno predavanje o habsburški vladarski hiši.

c Čipkarski tečaj. — Za ustanovitev čipkarskega tečaja v Cerkljanem se je izreklo 450 čipkaric iz cerkljanske fare. Njih podpise smo priložili tozadevni prošnji na visoko c. kr. ministerstvo za javna dela potom osrednjega čipkarskega tečaja na Dunaju, ki nam je njega vodstvo tudi že sporočilo, da je našo prošnjo najtopleje priporočilo. Upamo, da se ta tečaj ustanovi pomladi 1909 morda še prej.

c Nova vera v Strani pri C. — V Strani, predmestje Cerkljana, razširjajo prosvetljene duše in braveci „svobodne misli“ novo vero, ki se širi celo med šolsko mladino. Nedavno tega je letos izstopivši učenec cerkljanske 4. razrednice zatrjeval na vere dveh starih Stranov drugim šolskim otrokom, da pekla ni, da se hudiča vidi, ko se gre v ris, nebesa in vice so pa še na tem svetu.

Opozorjamo gg. katehete in tudi sl. šolsko vodstvo v C., da zavarujejo npravno in versko vzgojo šolske mladine v Cerkljanem s strogim nadzorstvom in če bo treba tudi s pravnim varstvom otrok proti takim brezdušnim četom in sosedom!

Iz kobariškega okraja.

kd Kamno. — Naše izobraževalno društvo priredi na praznik dne 8. septembra pol ure po blagoslovu svoje peto predavanje, kar društvo obstoji. To pot bo predavanje še javno, vsem pristopno, v prihodnje pa bo društvo prirejalo shode in veselice le za svoje člane. Zato vabi odbor vse tiste, ki so vneti za resnični, krščanski napredek naše občine, naj pristopijo k društvu, ker „čim več ljudi, tem več moči“. Komur bi kaj ne bilo jasno, poiči naj se pri društvem predsedniku ali pri kakšnem odborniku, ne pa pri kakšnem nevednem zabavljaču; potem pa naj pristopi. Kesal se gotovo ne bo.

kd Drežnica. — V nedeljo 30. m. m. je bilo v našem „K. s. izobr. društvu“ predavanje. Predaval je naš rojak, bogoslovec g. A. Rutar o pokojnem našem pesniku Simonu Gregorčiču. Seznanil nas je natančneje s tem velikim lirikom ter njegovimi krasnimi deli. Ostane naj torej blag in večen spomin med nami do tega ljubljence domovine. — G. predavatelju srčna hvala! Želimo Vas še večkrat v našo sredo.

Iz komenskega okraja.

km Komenski liberalci taje, da bi bil Jože Štrekelj odpuščen. Mi pa vstrajamo pri tej trditvi in povemo še enkrat: Deželni poslanec Jože Štrekelj je odpuščen kot zaupnik vlade in vinarskega nadzornika. Zakaj pa Štrekelj v listih tega doslej še ni tajil. Saj je že več mesecev od tega, kar smo to novico prinesli.

km Zopet eden — Štrekelj namreč. — Bliskoma se je raznesla vest po Krasu, da ima cestni odbor za kom. okraj sejo v Gorjanskem. Ravno tako naglo se je raznesla novica, da so po končani seji odvzeli predsedniku Ludviku Štrekelju blagajno ter jo prenesli k Stepančiču v Temnico. Čudno kaj ne? Zakaj pa? Zlobni jeziki tolmačijo stvar na razne načine, čeravno je vse jako priprosto. Predsednik cestnega odbora Ludvig Štrekelj je namreč mislil, da denar cestno odborne blagajne ni tako natančna rač. No, zastoj niso nesli blagajne sedaj ob koncu dobe k predsedniku v Temnico. Torej zopet — en Štrekelj.

km Sijajna zmaga S. L. S. na Krasu. Iz Pliskovice se nam poroča, da je pri občinskih volitvah v četrtek dne 27. t. m. zmagala kat. stranka v vseh 3 razredih z 18 starešinami, od katerih je 16 prav odločnih pristašev naše vrlo napredajoče slov. ljudske stranke. Nasprotniki se se kar poskrili; jih ni bilo od nobene strani na volišče, razun en par v vsakem razredu in pa očka župana ter dveh podžupanov, ki so bili v komisiji. Agitacija nasprotnikov je bila silovita do nedelje — obetanje velikanske! Konečni vspeh je ta, da so v 1. razredu štirje liberalci volili deloma tudi naše. Tedaj klerikalna trdnjava naša na Krasu stoji prav trdno — mi gremo naprej! Slava!

km Iz Vel. Dola. Dne 8. sept. ob 2. uri in pol pop. bo napravilo „Sl. k. izobr. društvo“ in „Marijina družba“ veselico s sledečim vspehom: 1. „Prvi snijeg“, mazurka, udarja tamburaški zb. 2. Govor. 3. „Naš čolnič otmimo“, S. Gregorčič, deklamacija. 4. „Ah ni li zemljica krasna?“, Anton Foerster, poje mešan zbor. 5. „Sv. Neža“, igra v dveh dejanjih. 6. „Prememba“, poje mešan zbor, P. H. Sattner. 7. „Za lurski jubilej“, dekl. S. Elizabeta. 8. „Lurska Mati Božja“, poje meš. zbor. 9. „Sokolska koračnica“, M. pl. Farkaš, udarja tamb. zbor. 10. „Slovo od lastovke“, P. A. Hribar, poje mešan zbor. Vstopnina: Sedeži prve vrste 1 K, druge vrste 60 v, stojšče 30 v, mladina 20 v. — K obilni udeležbi uljudno vabi ODBOR.

km Nesreča. — Pri orožnih vajah dne 31. t. m. si je zlomil nogo nad kolonom neki rekrut iz San Martino del Carso. Nesrečnega so prepeljali v Komnen in odtod v tržaško bolnišnico.

Iz sežanskega okraja.

s Nerednosti z deželnimi trtami. — Toni pek iz Komna nekaj kvasi, kakor sem čital v „Prim. Listu“, da so liberalci osleparili državo pri trtah le za 120 K. Molčal bi človek k tem nerednim stvarim. Toda, ker liberalci tako lažejo, bom prihodnjič opisal, kaj se je godilo z deželnimi trtami. Doslej so bile na vrsti le državne trte; sedaj bomo prinesli na dan še deželne. Na dan pride vse!

Glasnik „Goriške zveze“

gz Zadrudni sestanek. — „Goriška zveza“ priredi dne 10. septembra t. l. ob 9^h zjutraj v Dornbergu v posojilničnih prostorih zadrudni sestanek. Na dnevnem redu sti ti-le točki: 1. O domačih hranilnicah. Poroča Jos. Vodopivec, kaplan v Črničah. 2. O prena-

šanju zemljeknjižnih dolgov po zakonu z dne 22. febr. 1907 in o občevaranju posojilnic z raznimi uradi. Poroča S. Premrou. 3. Raznoterosti.

K temu važnemu sestanku vabimo uljudno vse p. n. predsednike in tajnike naših zadrug.

Ker so izrazili nekateri željo, da naj bi se prihodnji sestanek vršil na Krasu, vabimo v Dornberg še posebe gg. zadrudnike s Krasa, da se pomenimo o kraju, kjer naj bi se vršil ta sestanek. Predsedništvo „Goriške zveze“ v Gorici.

gz Goriška zveza ima v svoji zalogi na razpolago svežo turšico zelo dobre kakovosti. Opozorjamo na njo kmetovalce, katerim je turšica pošla.

gz Tomszeva zandra. — „Goriška zveza“ sprejema naročila kmetovalcev — udov pridruženih posojilnic in zadrug — na Tomaževo žlindro in druga umetna gnojila.

gz Kmečka hranilnica in posojilnica v Pliskovci začne poslovati prihodnjo nedeljo. Uradne ure so vsako nedeljo popoldan od 3–5. ure. Vloge se obrestujejo po 4½%, posojila po 5½%.

gz Nova kmečka posojilnica. — V nedeljo se je ustanovila nova kmečka posojilnica v Iderskem pri Kobaridu. — Predavatelj S. Premrou, vodja „Goriške zveze“ je navzočim najuglednejšim možem iderske občine, na čelu jim gospod župan Manfreda, pojasnil razvoj, pomen in namen kmečkih raiffeisenskih posojilnic. Posojilnica bo obsegala idersko in livško občino. V načelstvo so bili izvoljeni sledeči gg.: Anton Manfreda, župan, Idersko za načelnika; Anton Berginc, Idersko 28, Alojz Miklavic, Idersko 13, Franc Sovdat, Idersko 12, Andrej Matevc, Idersko 47, Janez Uršič, Mlinsko 7, in Franc Kurinčič, Idersko 10 za odbornike. V nadzorstvo pa so bili izvoljeni sledeči: Franc Sovdat, Idersko 79, za načelnika; Janez Kurinčič, Idersko 3, Franc Stres, Idersko 62, Janez Uršič, Idersko 31 in Janez Uršič, Mlinsko 8. Razgovor je bil po predavanju zelo živahen in se je posebno oziral na blagovni promet, katerega bo posojilnica izvrševala na podlagi svojih pravil. — Pozdravljamo novo kmečko trdnjavo!

Otvoritev nove mesnice

— v Gorici —

ulica Sv. Ivana št. 3.

Slavnemu občinstvu in posebno goriškim gg. gostilničarjem ter p. n. zavodom naznanjam, da otvorim s 1. septembrom t. l. lastno mesnico v Gorici v sredini mesta

ulica Sv. Ivana št. 3.

Zagotavljam točno in dobro postrežbo ter se priporočam za obilni obisk udani

Adolf Urbančič,
mesar.

Anton Potatzky
v Gorici, na sredi Rašela hiš. št. 7.
Trgovina na drobno in debelo.
Najceneje kupovaišče nirnberskega in drobnega bager tkanin, preje in nitij.
Potrebščine
za pisarne, kadike in popotnike.
Najboljše šivanke in šivalne stroje.
Potrebščine
za krojače in čevljarje.
Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.
Hišna obuvla za vse letne čase.
Posebnost:
semena za zelenjave, trave in detelje.
Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmi in trgih ter na deželi.

Novodobne zahteve na umetniškem polju.

— (Zgodovinska podlaga naše umetnosti.) —

Nova — moderna doba, umetniško polje, zahteve — koliko vsebine imajo te tri navidezno nedolžne in vsakdanje besede! Nova doba postavlja čisto na glavo, kar je dosedaj stalo na nogah; umetniško polje bilo je pred nekako svetilščem, danes hoče postati igrališče za otroke; prejšnji časi stavili so maloštevilne, a po vsebini težke zahteve, danes hočejo imeti moderni mnogostranske a plitve tvore. Najbolj čudno pa je to, da se pri vsem tem počelju vedno in vedno sklicujejo na zgodovinski razvoj.

Slovenci smo se začeli novejši dobi tudi našega čuta za umetnost bolj samostojno zavedati. Med tem ko smo se prej brezpogojno dali voditi Nemcem, Lahom in k večjemu še Francozom, začnemo sedaj tudi že samostojno kritično misliti in si ustvarjamo sami svoje mnenje. To je vse prav. Vendar nam je biti silno pozornim, da ne utonemo v modernem navalu mnogostrokosti, da ne zatajimo svojih prepričanj iz strahu, da bi nas svet ne smatral vrednim, da živimo v 20. veku. Postavimo se torej na zgodovinsko stališče in pomislimo malo, kako da se je razvila umetnost, kako smo jo dobili mi in kako se je pri nas razvila.

Začetek umetnosti in njeni prvi pokreti segajo mnogo dalje v temno preteklost, nego jim moremo mi slediti kot zgodovinarji. Strah božji ni le začetek modrosti, temveč tudi umetnosti. Strah pred božanstvom, katerega večina ljudi v predzgodovinski dobi ni poznala, pač pa slutila in v eličanstvo smrti z vsemi zagonetkami, ki jih krije — to je bil prvi povod umetnosti. Nočem omenjati prazgodovinskih žrtvališč, kjer so služili navadno krivim bogom in ki danes pričajo kot velikanski kolobarji iz mogočnih kamenov, da je bila vera v višje bitje prvi povod, da so se stavili monumentalni, to je za vse čase delani spomeniki. Ne govorim o velikih gomilah, kjer so pokopavali svoje velike mrtvece in se klanjali neizprososti in mogočnosti smrti. A pogledimo le v zgodovinsko nam pristopno dobo v Egiptu. Že v četrtem tisočletju pred Kristusom zidali in stavili so mogočne tempelje iz kamna. Morebiti celo vsemogočnemu, pravemu Bogu na čast.

V era je torej navdihnila človeka, da je začel ustvarjati umotvore višjega reda, oduševljenih oblik. Pa ne le to. Te umotvore, ki jih je stavil v verske namene, gradil je tudi iz trpežne snovi. Kaj pa vabi še danes v Egiptu nebroj

ptujcev, če ne v prvi vrsti mogočni ostanki nekdanje kulture? In ti ostanki so nabožne stavbe: tempeljni in njihovi priveski. Izginile so širne palače egiptovskih faraonov, sprhnele so mnogobrojne hiše in krasna letovišča, ker so bile vse te stavbe le — lesene. O njih nam pripovedujejo le še slike na grobnih stenah. A hiša, stavljena večnemu bogu — če tudi napačno pojmovanemu — ta hiša je bila preračunjena za večnost. Da so se ljudje malo zmotili glede dolgotrajnosti, to je človeško. Ostanki nam vsaj pričajo, da so nameravali postaviti posebno trpežne stavbe, če se je šlo za tempelj, dočim so zase gradili lesene hiše, o katerih so dobro vedeli, da se bodo podrla za nekaj rodov.

Ozrmo se le površno še malo dalje po starem orijentu. Kedo izmed nas ni čul o velikanski stavbi, katero imenuje sveto pismo „babilonski stolp“. Ta ogromna zgradba je bila tempelj z orjaškim podstavkom. Koliko alabastra, brona in posteklene opeke je bilo treba, da so dodelali take tempeljne, katerih je bilo v Babiloniji in Asiriji več, dasi niso bili vsi tako veliki, kot tisti, ki se omenja v svetem pismu.

A celo tedaj, če so delali bogoslužne stavbe le za nekaj časa, jemali so za-nje najboljše gradivo, najdragocenejše snovi. Jako podučen vzgled nam podaja sv. pismo v drugi knjigi Mojzesovi, kjer poroča o stavbi svetega Šotora. Vse dragocenosti so znosili vkupe, zlato, srebro, bron, dragulje, škrlat in druge izborne tkanine, drag les, volno — sploh vse snovi, katerih je bilo treba, a le najboljše: prvenstvo vsega tega je zahteval Mojzes za bivališče Gospodovo. In kake priprave je delal šele David za zidan tempelj v Jeruzalemu!

Kaj pa, mi poreče kdo, ali nimamo mari dokazov za to, da je bila tudi svetna umetnost razvita? Gotovo. A v kolikor moremo dosedaj slediti zgodovini razvoja, presajala se je še-le dovršena umetnost s svojimi značajnimi oblikami od cerkvenega ali nabožnega polja na posvetno. Kedor hoče proučiti vodilne misli, tehniška načela in estetične oblike katere koli si bodi zgodovinske umetnosti, opazovati mora le nabožne stavbe.

Mnogo lažje vidimo to pri onih dobah narodnostne umetnosti, ki so nam i po času i po naši kulturi bližje, nego stari orijent.

Odprimo srčno, brez predsodka oči! Isto, kar smo ravnokar dognali za staro jutrovsko umetnost, velja tudi za grško in rimsko. Kje morete stavbinske sloge bolje proučevati, nego ob tempeljnih?

vrsto s Sokratom in Lutrom. To že ni več neumnost, ampak hinavsko bogoskranstvo.

Evangelj in katekizem nam spridu-jeta, kaj je je J. K. učil. Ta pa pride Marko in se postavi agrarcem za učnika Kristusovih nauk. Temeljito v samo štirih točkah razloži poglavitne Kristusove nauke: a) da smo vsi ljudje bratje, b) da se sme tudi o praznikih delati, ako bi nastala škoda vled zanemarjenosti, c) da se mora oprostiti žaljenje in storiti dobro žaljivcu, d) da ni treba moliti, ali pa le na skrivnem. To so štiri temeljne resnice, katere mora vsak agrarec vedeti in verovati, ako hoče po Markovo zveličan biti.

Lepi nauki so, nalašč prirojeni za nasprotnike katoliške duhovščine! Marko hoče strup svojih nauk osladiti s cukrom krščanske ljubezni.

Strup ki ga liberalci že zdavnaj prodajajo, za katerega je pa „Naš Glas“ odprl novo botogo, je ta-le: a) duhovniki delajo razloček med vernimi katoličani in liberalci; tedaj duhovniki ne učijo ljubezni ampak sovražstvo proti liberalcem; Marko in liberalni agrarci pa

Kje je mogoče kiparstvo temeljiteje pojmovati, kot ravno ob sobah grških in rimskih božanstev? In kje se je slikarstvo izražalo popolnejše in bolj pesniško nego tam, kjer se je bavilo z mitologijo? Odprite najbolj slovitega pisatelja o starorimski stavbeni umetnosti, odprite Vitruvija! Kot vzgledne primere navaja samo tempeljne! Tako globoko je prodrla zavest že v paganski čut, da se je umetnost kristalizovala ali uravnala le ob delih, božanstvu na čast. In če so Grki tudi pri razcepanobojnih stavbah uporabljali ravno tiste oblike, kot pri svojih tempeljnih, smemo pravilno le to sklepati, da je bila moč nabožne umetnosti tolika, da se ji ni bilo mogoče izogniti. Ko v Atenah ni bilo niti gledališč, niti dirkališč, niti glasbenišča, niti šetališč, katerih krov so nosili mramornati stebri, stal je na holmu sredi mesta velik, umetno stavljen star tempelj, katerega so po vojskah s Perzi nadomestili s Partenonom. Istotako je bilo tudi v Rimu najpred več tempeljnov, potem še-le so nastale krasne svetne stavbe.

Stari orijent podal je svojo kulturo azijskim Grkom, ki so je prenesli tudi v Evropo, in evropski Grki presadili so jo v rimsko državo. S to kulturo prišla so tudi načela glede umetnosti v zapadne države najbolj izobraženih narodov. Pregovor: „ab oriente lux“ t. j. od vzhoda prihaja luč, velja za stare kulturne narode na zapadu ravno tako, kot za nas.

Grška in rimska veda, modroslovje in politika so ustvarile občudovanja vredna kulturna središča in torišča. A nedostajalo jim je globlje verske vsebine, izpoznanja pravega Boga. Postave teh kulturnih držav so se izsušile v razmerno kratkem času, stebri so sprhneli in vsa zgradba zgrmela je na kup, v prah.

Iz tega pa se je dvignila nova doba krščanske kulture. Zbrala je preostale drobce helenistiške umetnosti in je razvila iz njih, strogo logično postopaje, novo, krščansko umetnost. Očitno, da je krščanstvo, oziroma njegova cerkev uničevala stare priče paganske umetnosti, je smela, le namenoma razširjevana neresnica, ki se da najlože s tem ovreči, da pokažemo s prtom na vse tiste spomenike, ki jih je cerkev našemu času otela. Da ne gremo predaleč: pogledite v našo divno Dalmacijo. Kedo pa je ohranil v Spljetu mavzolej Dioklecijanov, središče njegove palače in celo zasebno mališko svetilišče, če ne ravno cerkev! In pogledite v Rim! Kedo more prešteti vse tiste paganske stavbe in posamezne dele njihove, ki jih je ohranila cerkev? Ona

pravijo, da ni razločka med katoliškimi in liberalnimi Slovenci, saj smo vsi bratje. Toraj, ne duhovniki, ampak agrarci in njihov prerok Marko učijo pravo krščansko ljubezen. Tedaj nikar ne poslušati duhovnikov, ampak Markota. Marko naj prebere evangelj in našel bo, da je J. Kr. delal razloček med pravimi in krivimi preroki, ki hodijo okoli, kakor Marko, v ovčjih oblačilih znotraj pa so zgrabljivi volkovi. Če tudi so liberalci po krvi naši rodni bratje, po duhu pa so naši nasprotniki, ki se jih treba varovati kakor grabljivih volkov. Volk in ovca ne moreta biti prijatelja. Ovca nikakor ne sovraži volka, ampak boji sega. Dolžnost duhovnih pastirjev pa je da branijo ovce in volkove naženejo tudi s palico, ako predrzno napadajo čredo. Druga točka strupa je: b) duhovniki strogo prepuščejo delo ob nedeljah in praznikih; Kristus pa je dovolil delati, ako bi imeli ljudje škodo, če bi ne delali. Ker je pa pri pomanjkanju delavcev očitno, da ima kmet škodo, ako ne dela tudi ob nedeljah in praznikih, ako mu to kaže, tedaj je očitno, da so duhovniki, ki skrbijo, da se spoštuje 3. božja zapoved,

lahko pokaže panteon in celo vrsto drugih cerkva, n. pr. S. Costanza, S. Lorenzo, Lateran, S. Nicolo in Carcere, S. Prisca, S. Croce di Gerusalemme, S. Maria Maggiore, in drugih več, katere je ohranila arheologiji našega časa.

Ravno zaradi tega, ker cerkev spoštuje dar božji pri vsakem človeku, je tudi prijetno ravnala z njegovimi proizvodi. Da njena verska načela niso nasprotovala tedanji kulturi, je najboljši dokaz dejstvo, da je v svoji cerkveni terminologiji posluževala se izrazov, vzetih iz osredja paganskega; v svojih umotvorih porabljala je znane oblike in celo mitološke podobe; Kristusa je predstavljala kot orfeja! In celo starokrščanska hiša božja, bazilika, ustvarjena je bila po vnajnosti starorimskega vzorca. In vendar so bili vsi ti izposojeni deli le eurove prvine, katere je krščanstvo prešnilo s svojim duhom, in na ta način v teku kakih pet sto let ustvarilo svojo posebno, veliko, dovršeno in idealno umetnost. (Dalje pride.)

Naročnikom!

Na poziv, naj bi naši naročniki poravnali letošnjo naročnino do konca avgusta, odzvalo se jih je žal, vse premalo. Naj se nas cenjeni naročniki spomnijo. Vsak krščanski naročnik naj si šteje v sveto dolžnost poravnati zaostalo naročnino, in še iz minulih let, ker imamo z listom ogromne stroške. Nekateri niso plačali naročnine še za l. 1907 in celo za l. 1906. Somišljenike agitirajte za »Primorski List«. Cena listu od zdaj naprej do novega leta je 1 K 36 v; za manj premožne pa 1 K. — Naročnina naj se pošilja edino le na upravo »Primorskega Lista« Semenška ulica 16.

Kdor lista redno ne prejema naj reklamira: »Zadnje štev. lista nisem prejel«. Pismo bodi odprto, znamke ni treba. Na svitku naj se poleg naslova zapiše: »Reklamacija«.

nasprotniki Kristusovi in ubogega ljudstva, tedaj proč z njimi! — Marko, pogledj katekizem in pojdi ob nedeljah h krščanskemu nauku in videl boš, da duhovniki učijo glede nedeljskega potrebne dela isto kakor J. Kr. Tretje strupeno načelo je: c) duhovniki in njih pristauši se branijo lažnjivih in hudobnih liberalcev in sploh vseh nasprotnikov, ki jih napadajo in žalijo, namesto da bi voljno trpeli krivice in se celo zahvaljevali tistim, ki jim v obraz pljujejo. Tedaj vidite vi agrarci, da duhovniki niso namestniki Kristusovi, ki se je pustil krizati, in je s svojo krotkostjo menda prisilil farizeje, da so prišli do spoznanja, da so suroveži. Marko! Našel boš v evangelju, da je J. K. rekel farizejem: »Vi imate hudiča za očeta!« Farizejev ni spreobrnila Kristusova krotkost, tudi hinavski nasprotniki, katoliških duhovnikov ne pridejo do spoznanja, da so suroveži, če tudi duhovniki mirno skrijejo vsako žaljenje v globotino razžaljene duše.

(Dalje pride.)

LISTEK.

Judovsko vprašanje in farška gonja.

(Piše Materž.)

Dalje.

Glavni znak vseh reformatorjev je po Markovem mnenju to, da so hoteli zboljšati vero in da so se borili proti duhovnikom, ki so se iz sebičnosti bal, da zgube ugled in nadvlado privernih. Zato so duhovniki preganjali in morili vse reformatorje. Le Martin Luter je bil tako srečen, da mu duhovniki niso nič mogli. — Mislim, da Markota, ki se tudi prišteva med reformatorje, se ni treba bati, da ga bodo duhovniki odri, pač naj bo prepričan, da ga bodo s peresom in tinto udarili po njegovi zlebudrovi gcliji, s katero ponuja nerazsodnim agrarcem svojo judovsko učnost.

Zgodovina nam pove, da si je sicer modri Sokrat sam uzel življenje s strupom in da je bil krivoverec M. Luter verolomni redovnik, pijanec in nečistnik. Domisljavi Marko se pa osmeli Kristusa menovati reformatorja in ga staviti v isto

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“:

P. n. županstvo v Kojsem 300 K; županstvo v Črničah valed sejnega sklepa dne 18. avgusta t. l. 20 K; županstvo v Prvačini 250 K; Ivan Gleščič, gostilničar 5 K; Bratina Anton, vikar 5 K; Teodor Hribar, trgovec 50 v.; Medvedček Miha, delavec 2 K; Martin Poveraj, krojaški mojster 2 K 11.; A. Berini, trgovka 2 K; Pečenko Terezija 1 K; Kacsara Anton, nadoditelj v p. 1 K; A. B. 2 K; nekdo iz Gorice 1 K; Alojzij Colja, krčmar 1 K; Anton Stres, naduč. v p. 1 K; Matija Čubej 1 K; J. Rovar, trgovec 1 K; Fr. Bansa 1 K; Katarina Čermelj, trgovka 5 K; Štrukelj Mihael, vikar 3 K; T. Sedišček 1 Andrej Orel iz Bilj 23 vin.; Jožefa Mizerit, gostilničarka 2 K; Jožefa Podgornik, posestnik 1 K; Šulgoj Marija, kuharica 50 vin.; Ravnikar in Berbuč, trgovca 4 K; Anton Colja, trgovec 1 K; Ivan Murovec, krčmar 60 vin.; František Fagie 1 K.

Neimenovan v Novoselcih daruje 1 za „S. Gregorčičev dom“, 1 K za „Slovensko sirotišče“ in 1 K za „S. K. S. Z.“

Bog poplačaj vsem obilo in obudi novih dobrotnikov, da bi mogli storiti dne 2. decembra t. l. vsaj skromen začetek.

Za „Alojzijeve“:

Štrukelj Mihael, vikar 3 K (za „Gregorčičev dom“ 3 K, za „Šolski dom“ 3 K); Anton Lazar, župnik 5 K; Ivana Andlovec 60 vin.

Jubilejna slavnost Marijinih družb na Sv. Gori.

Srečno in nad vse sijajno se je izvršila jubilejna slavnost dek. M. družb dne 23. avg. t. l. na Sv. Gori. Že na predvečer so prišle oddaljene družbe na Sv. Goro, ki je bila po Ave Mariji vsa razsvetljena in se je videla daleč na okoli po deželi. Vmes so se spuščali v temno nočumetni ognji, ki so ves ta nočni prizor še poveličevali in z rdečimi črkami na nebu oznanjevali, da bo jutri tukaj velika slovesnost slov. Marijinih hčera.

Zjutraj ob 8. uri so dospеле na sv. Goro druge Marijine družbe iz bližnjih krajev, ki so se bile v mogočno procesijo združile na Prevalu. Sprejem, ki so ga tem družbam v urejenih vrstah, vsaka s svojo zastavo na čelu pripravljale druge družbe na sv. Gori, je izostal, ker se je vsula ploha, ravno ko sta se na sv. Gori zblížili obe procesiji.

Takoj po 8. uri med sv. mašo pred. g. kurata Ivana Kosičja, je bilo skupno sv. obhajilo Marijinih hčera. Pri sv. maši je prelepo pel mešani zbor z Drežnice pod vodstvom pred. g. Jožefa Kalina. Nato je č. g. stolni vikar, Ciril M. Vuga, s kratkim nagovorom pripravil zbrane Marijine hčere na ponovitev posvečenja Mariji, katero so vse skupno in glasno molile. Bil je to veličasten in ganljiv prizor, ki je dosegel svoj vrhunec, ko je blizu 1000 Marijinih hčera skupno zapelo himno Marijinih družb: „Pri Tebi, o Marija, zbrane!“ Marsikatero oko se je pri tej pesmi rosilo ob pogledu na nepregledne vrste krščanskih deklet, nad katerimi so se ta dan izpolnile besede sv. pisma: „Velike vode ne morejo pogasiti ljubezni, in reke je ne morejo utopiti.“

Ob 10. uri je sledilo slovesno odkritje spominske plošče, ki je v svetogorski cerkvi uzidana ob strani oltarja Sv. Križa. Na posebej zato pripravljeni tribuni je imel pred. g. Jakob Rejcek, župnik čepovanski, slavnosten govor, ob katerem je padla zavesa raz spominsko ploščo. Tribuni so pri tem obdajale vse zastave Marijinih družb, kar je ves prizor nad vse povzdignilo.

Sledil je glavni govor, katerega je imel pred. g. Ivan Leben, kurat libu-

denjski, ki je z vznesenimi in ganljivimi besedami opisoval srečo Marijine hčere. Koliko sre je bilo ob tem govoru na novo potrjenih, potolaženih, osrčenih, koliko oči je bilo porošenih od solz, katerim se niso mogli ubraniti niti moški! Naj ostane ta govor Marijinih hčeram vsikdar nepozabljen, in naj bi njihovim vrstam pridružil tudi še veliko drugih krščanskih deklet!

Po govoru pred. g. Ivana Lebna, je bila slovesna peta sv. maša, katero je ob obilni asistenci daroval pred. g. monsignor Jožef Pavletič. Krasno je pri tej sv. maši pod vodstvom pred. g. Vinkota Vodopivca pel mešani zbor iz Kronberga, ki res zasluži vso pohvalo. Med sv. mašo so bile vse zastave Marijinih družb razvrščene pred velikim altajem v dveh vrstah, pri glavnih delih sv. maše so pokali topiči v zvoniku, koncem sv. maše so pri zahvalni pesmi „Te Deum“ zapeli zvonovi in na novo zagrmeli topiči, — bili so ob tej slovesnosti, skratka rečeno, zares prizori, o katerih so pravili na Sv. Gori najstarejši ljudje, da kaj takšnega še niso videli, in kar je tudi res, da sv. Gora slovesnosti take vrste in tako veličastne ni še nikoli doživela. Slovesnosti so se z Marijimi družbami udeležili tudi vsi njih voditelji.

Ob treh popoldne je zopet imel pred. g. monsignor Jožef Pavletič slovesni sv. blagoslov ob asistenci 8 duhovnikov, ki so skupno peli lavretanske litanije Matere Božje. S kronberškim mešanim zborom je cela cerkev krasno in ganljivo odpevala pesmi na čast nebeške Matere. Bilo je lepo, prelepo, a treba je bilo tudi ločiti se od Matere Božje na sv. Gori. Pred podobo nebeške Matere so stale Marijine hčere, pele pesmi Mariji v čast, in treba je bilo zapeti tudi „Slovo od Marije“. Kdo bo opisoval te prizore! Solze, ki so jih ob tem slovesu potočile Marijine hčere, so bile živ dokaz ljubezni in udanosti do Marije in pristni biseri, položeni v znamenje zvestobe na Marijin altar!

Nepozabljiv ostane ta dan vsem Marijinih hčeram, in z zlatimi črkami zapisan ne samo na spominski plošči na sv. Gori, ampak tudi v zgodovini slovenskih dekliških Marijinih družb!

Drobline.

d Nesreča pri vojaškem streljanju. — Iz Beljaka poročajo: V petek se je blizu Beljaka vežbal ondi nastanjeni 3. polk gorskega topništva. Ko so topničarji obračali topove, se je nepričakovano sprožil gorskitop. Pri tem je topničarju Kovačiču, ki je proti predpisu stopil pred žrelo topa, krogla daleč proč odnesla glavo in dele trupla.

d Kdaj propade Nemčija? — Danski list „Flensborg Avis“ prerokuje, da propade nemško cesarstvo leta 1913. List izvaja: Ko je bil prvi nemški cesar samo še pruski kralj, je obiskal neko grofico, ki je bila na glasu, da zna čarati in jo vprašal, kdaj da postane nemški cesar. Odgovorila mu je, naj prišteje letuici 1849, ko je bila udnjena revolucija iz leta 1848, številke 1, 8, 4, 9, dobi letnico 1871, ko postane nemški cesar. Če pa prišteje letnice 1871 številke 1, 8, 7, 1, dobi letnico 1888, ko bo umrl. Viljem je na to vprašal, koliko časa bo trajalo nemško cesarstvo. Odgovorila je, naj prišteje 1888 številke 1, 8, 8, 8 in dobi letnico 1913. Danci upajo, da pribore nazaj 1903. Šlezvik, češ, ker sta se prvi prorokovanji tako točno izpolnila, se bo tudi tretje.

d Kaj je trnek? Na to vprašanje je dal neki Anglež strastnemu ribiču tale odgovor: „Trnek je dolga šiba, na kateri je na enem kraju privezan črv, na drugem pa osel, ki ne ve, kako bi s časom gospodaril.“

Književnost - umetnost.

* Razni novi zbori so izšli v Kat. Bukvarni v Ljubljani: Aljaž Jakob, Mešani in moški zbori. I. IV. zvezek. Cena po 60 v s poštnino po 63 v.

— Vsebinska I. zvezka a) Mešani zbori: 1. Domovini, 2. Nevesti, 3. Ne zvenimi. b) Moški zbori: 4. Naša zvezda, 5. Ujetega pliča tožba, 6. Soči. Vsebinska II. zvezka a) Mešani zbori: 1. Pri zibelki, 2. Cerkvica, 3. Ne tožim, 4. Oj planine, 5. Oj z Bogom ti planinski svet. b) Moški zbori: 6. Šolskodonski mladini, 7. Na Bregu. Vsebinska III. zvezka: a) Mešani zbori: 1. Psalm 118, 2. Ti veselo poj! b) Moški zbori: 3. Na dan, 4. Divna roč. III. zvezka vsebinska: a) Mešani zbori: 1. Ujetega pliča tožba, 6. Moški zbori: 2. Zakipi duša, 3. Dneva nam pripelje žar I. 4. Pri pogrebu. Foerster Anton, 6. Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove z orgljami. Vsebinska: 1) Oznanenja Marije device. (Tri ali enoglasno). 2) Čast Marije. (Tri ali enoglasno). 3) Pozdrav Mariji. (Tri ali enoglasno). 4) Marija Mati bolestna. (Dva ali enoglasno). 5) Kraljica angelov. (Triglasno). Cena partituri K 120, s poštnino K 185, vsak glas po K 40, s poštnino K 43. — Foerster Anton, Praetudium et Postudium super hymnum auctoris Josephi Hayda pro organo aut Fortepiano quatuor manibus. (Secondo = Ped c oktava.) In memoriam inbilaci Suae Maestatis Josephi I. Cena K 60, s poštnino K 63. — Laharnar Ivan Oj. 5. Pomladanski odmevi. Pesmi za sopran, alt, tenor, bas. I. zvezek. Vsebinska 1. Naša pesem, 2. Roža, 3. Moj dom, 4. Tožba po cvetlicah, 5. Škrjanček, 6. Kadar mlado leto. Cena K 130, s poštnino K 135. — Laharnar Ivan. Slovenska sveta maša za mešan zbor s spremljano orgel II. natis. Cena K 120, s poštnino K 125. — Sattner P. Hugolin Oj. 10. Slava Bogu. Mašne pesmi za mešan zbor. Cena partituri K 150, s poštnino K 160, glas po K 40, s poštnino K 45. — Grum Anton I. Venček narodnih pesmi za četverglasni moški zbor. Cena K 50, s poštnino K 53, 10 izv. 4— K, s poštnino K 410. — Michelčič Alojzij Venček narodnih pesmi za mešani zbor II. zvezek. Cena K 50, s poštnino K 53, 10 izvodov K 4— s poštnino K 410.

Loterijske številke.

29. avgusta

Trst 9 82 76 35 61
Linc 67 4 8 36 38

PeterCotič,

čevljarski mojster, Gorica,

Gosposka ulica 1
Raštelj 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Odlikovana pekarija

in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu

(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Dijake

se sprejme na stanovanje in hrano pri dobri družini Via Ponte Isonzo št. 43 pri gospej KATARINI JUVANČIČ

Vinogradniki pozor!

Kdor želi imeti stiskalnice (preše) ali posamezne vijake, naj se obrne na

Al. Pipana
v Preserjih p. Komen.

Preklic.

Podpisani preklicuje besede, ki jih je govoril na Fabčičevem dvorišču v Sežani dne 12. avg. 1908 o Mihaelu Kršbanu.

Vojšček, 31. avg. 1908.

Jožef Pirc, posestnik.

Cerkvena mizarska dela v rimskem in gotičkem slogu

izdeluje

A. Černigoj-Gorica.

Pozor!

Vinorejcem in prekupevalcem z vinom ter krčmarjem se naznanja, da se dobivajo pristne klosterneuburške

moštne vage

edino pri našem slovenskem optikarju

I. Primožiču

v Gorici na Kornju št. 13.

Svoji k svojim! kavarna Central

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo, edino slovensko kavarno v Gorici na Travniku tik cerkve sv. Ignacija. V prvem nadstropju so primerni prostori za različne zaprte družbe in društva. V moji kavarni je nad 100 časopisov na razpolago. Prodajam raznovrstne pijače in dobro kavo, katero bodem okoličanom prodajal po nižjih cenah kakor druge kavarne. Pričakovaje obilne vdeležbe bilježim z odličnim spoštovanjem

J. Pečenko
kavarnar.

Svoji k svojim!

Prodajalna Katoliškega tisk. društva
v Trstu
 pri veliki pošti — ulica delle Poste št. 9.

se priporoča za nakup
 raznih molitvenikov, k pov, kržev,
 rožnih vencev, podob malih in ve-
 likih, svetnj, cerkvene obleke, vo-
 ščenih sveč, pisarnjskih potrebščin,
 i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Za časa sv. misijona lepe misijonske
 podobice z slovenskim besedilom.
 Ob 50-letnici mašništva sv. Očeta:
 podobe Pija x. na platno z lepim
 okvirjem.

Zaloga tiskovin za častite župne urade.
 Za obilo naročil in obiska od čč.
 gg. duhovnikov kakor p. n. občinstva
 se priporoča z velespoštovanjem

„Katol. tisk. društvo“
TRST.

Svoji k svojim!
 Staroznana narodna tvrdka:

Anton Iv. Pečenko
GORICA, ulica Jos. Verdi 26
 postreže pošteno in točno s pristnimi be-
 limi in črnimi vini iz lastnih in drugih
 priznanih vinogradov; potem s pylenj-
 skim pivom „prazdroj“ iz sloveče češke
 „Meščanske pivovarne“, in izbornim proti-
 vinskim pivom iz pivovarne kneza
 Schwarzenberga v Protivinu na Češkem,
 in sicer v sodčkah in steklenicah; z do-
 mačim pristnim tropinovcem I. vrste,
 lastnega pridelka v steklenicah.

Vino dostavlja na dom in razpošilja
 po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske
 države v sodih od 56 lit. naprej franko
 goriška postaja.

Cene zmerne.

A. Fajt
pekovski mojster v Gorici,
 tekališče Fr. Josipa 2 (lastna hiša)

Izvršuje naročila vsa-
 kovrstnega peciva za
 nove maše in godove,
 kolače za birmance
 in poroke itd. Vsa na-
 ročila izvršuje točno
 in natančno. Prodaja
 fino pecivo, likerjev.

Peče tudi najfinjše pecivo.
Svoji k svojim!

Anton Kuštrin,
 trgovec v Gorici
Gosposka ulica št. 25
 priporoča častiti duhovščini in slav-
 nemu občinstvu v mestu in na deželi
 svojo trgovino jedilnega blaga n. pr.
 kavo Santos, Sandomingo, Java, Cei-
 lon. Portoriko itd. Oljce: Lucca, St.
 Angelo, Korfu, istrsko in dalmatin-
 sko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne
 vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več
 vrst riža. Mlijesveče prve in druge
 vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega
 funta. Testenine iz tvornice Znidarski
 & Valenčič. Žveplenke družbe sv.
 Cirila in Metoda. Moka iz Majdiče-
 vega mлина iz Kranja in iz Joch-
 mann-ovega v Ajdovščini. Vse blago
 prve vrste.

Prva in edina slovenska kleparska
 delavnica v Gorici, ulica sv. Antona
 št. 7 (v Kopačevi hiši)
 se toplo priporoča za vsa stavbena in
 galanterijska dela za cerkve in stoipe,
 katere napravi po načrtu

Josip Patek,
 naslednik Karola Čufer

priporoča se tudi vsem gg. odjemalcem, posebno
 pa kmetovalcem. V zalogi ima: mehe zažveplanje,
 zadnji sistem škropilnic za vitrijol, polivalnike za
 vrte in patentirane ventilatorje za dimnike itd.
 Poprave se izvršujejo točno in po najnižji ceni

Anton Breščak
Gorica, gosposka ulica št. 14,
 (blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno po-
 hištvo za vsak stan. Oprava po
 najmodernejših slogih, posebno za
 spalne, jedilne in posetne sobe je po
 nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno
 in šipo z različnimi okvirji. Belgijska
 brušena ogledala vsake velikosti. Raz-
 lično pohištvo, kakor: toaletne mize,
 različna obešala, preproge za okna
 itd. Različne stolice z trsja in celu-
 loida, posebno za jedilne sobe. Bla-
 zine iz strune, afriške trave, z ži-
 mami in platnom na izbiri ter razne
 tapetarije. Reči, katere se ne naha-
 jajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri
 cenikov v najkrajšem času. — Daje
 se tudi na obroke, bodisi tedenske
 ali mesečne. — Pošilja se tudi izven
 Gorice po železnici in parobrodih.

Lekarna
Cristofolletti v Gorici
 Prave in edine žel. kapljice
 s snamko sv. Antona Pado-
 vanskega.

Zdravilna moč
 teh kapljic je ne-
 prekosljiva. — Te
 kapljice uredijo
 redno prebav-
 ljanje, če se jih
 dvakrat na dan
 po jedno žličico
 popije. — Okrepé
 želodec, storé, da zgine v
 kratkem času omotica in š-
 voina lékost (mrhovost). Te kap-
 ljice tudi storé, da človek raje je

(Va. stvena znamka)

Cena steklenici 60 vin.

Delavnica cerkvenih posod
 in cerkvenega orodja
Fr. Leban
 Gorica.
 Magistratna ulica šte. 5.
 Priporoča preč. duhov-
 ščini svojo delavnico cer-
 kvenega orodja in cerkve-
 nih posod, svečnikov itd.,
 vsakovrstnih kovin v vsa-
 kem slogu po najnižjih
 cenah. Popravlja in pre-
 navlja stare reči.
 Blago se razpošilja franko.

Telefon št. 72 Poštnohran. rač. št. 51.292

„CENTRALNA POSOJILNICA“
V GORICI
 registrovana zadruga z omejeno zavezo v lastn hiš
 M M Corso Giuseppe Verdi št. 32, I. nadstropje M M

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure
 zjutraj do 1. ure popoldan in jih obrestuje od 1.
 jan. 1908 dalje po 5%. Daje posojila na menice po
 6 1/2% in na vknjižbo po 5 1/2%. Dalje daje posojila
 na 5-letno mesečno odplačevanje ki znaša od vsacih
 100 K 2 na mesec

Stanje hran. vlog dne 31. dec. 1907 K 1,816.352.73
 Promet due 31. decembre 1907 . . . K 5,457.131.53

I. ZORNIK **VIKTOR TOFFOLI**
GORICA
 modna trgovina
preselila se je 1. avg.
 t. l. v lastno hišo Gosposka ul. 11.
nasproti sedanje trgovine.
 Radi selitve ter pozne letne sezone
 prodaja se od danes naprej vse blago
po tovarniških
cenah.

Velika zaloga oljkeinega olja iz naj-
 ugodnejših krajev

Oljkino olje po 96 v. liter

naravno oljkino K 1-04	Marsiglia . . . K 1-28
istrsko „ „ 1-12	Bombay . . . „ 1-20
Corfu „ „ 1-20	Bari . . . „ 1-40
Puglie „ „ 1-28	Lucca . . . „ 1-60
Jesih vinski	najfinejše . . . 2-
	Milo in luči.

Priporočam čč duhovščini in cer-
 kvenim oskrbnistvom.

Edina zaloga oljkeinega olja v
 Gorici, via Teatro 20 in via Se-
 minario 10.

Goriška zveza gosp. zadrug in društev v Gorici,
 registrovana zadruga z omejeno zavezo.

posreduje
 pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih
 pridelkov

V zalogi ima:
 modro galico, žveplo, razna umetna gnojila, gu-
 mijeve vezi, belo in živinsko sol, otrobi debele
 in drobne, turšico, moko, klajno apno in drugo.

Člani pridruženih zadrug se pri prevzemanju blaga morajo
 izkazati s člansko knjižico zadruge in posojilnice, h kateri pri-
 padajo.

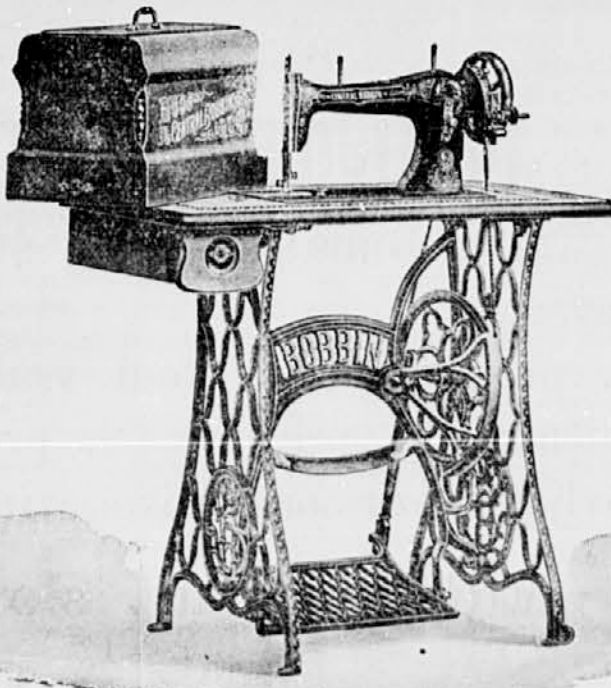
Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
 bivši „Hotel Central“.

Dobre in trpežne ši-
 valne stroje vseh vrst,
 kupite po najnižji ceni
 z jamstvom od 5 do
 10 let pri tvrdki:

J. Šuligoj
 urar c. k. državnih železnic
GORICA
 Gosposka ulica št. 25.
 Vsakdo si lahko moje
 stroje ogleda in ni
 nihče prisiljen ku-
 piti. Ker mi ni
 treba plačevati potni-
 kov in najemnine iz
 trgovine samo za
 stroje, lahko torej
 prodajam ceneje ka-
 kor drugi trgovci,
 kateri samo od tega

živijo, in katerih stroške plačajo samo naročevalci, kar vsakdo lahko
 sam spozna. Stroje prodajam od 38 K naprej.

Slovenci, podpirajte le domače trgovine!

Naznanilo preselitve.

Prosim častite odjemalce, naj blagohotno vzamejo naznanje, da sem se s svojo trgovino z usnjeno in s tovarno podplatov

preselil

iz ulice Arcivescovado v Gosposko ulico 10.

Nadalje opozarjam, da sem ob tej priliki svojo zalogo bogato založil z vsakovrstno izbero kož, kakor tudi z vsemi čevljarскими potrebščinami. — Zato se nađejam, od strani p. n. občinstva ter od dosedanjih cenjenih svojih odjemalcev, da me bodo z obilnimi obiski tudi za naprej podpirali. Bilježim z odličnim spoštovanjem:

L. SCALETTARI.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svincene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno kruno nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najino nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Najboljše vinske stiskalnice

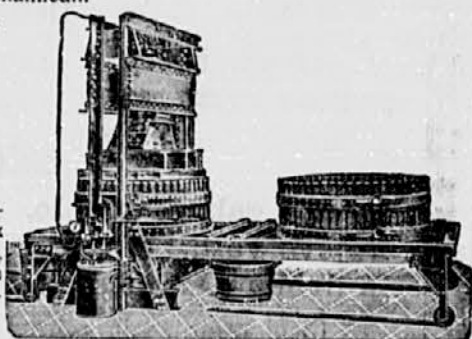
so naše stiskalnice „Ercole“, najnovejšega in izvrstnega sestava so „Ercole“, strojem za dvostroki in trajni pritisk; jamčimo, da se sok popolnoma iztisne, bolj ko pri vseh drugih stiskalnicah.

Hidravliške brizgalnice

„Syphonia“ so najboljše

Delujejo same.

Posode za grozdje, sadje, plugi za vino grade, sušilnice za sadje; ročne stiskalnice za seno; mlatilnice za seno; mlatilnice za pšenico, čistilnice za žito, rezalni stroji za krmo in ročni malni za žito, razne velikosti, in še razni drugi gospodarski stroji. — Izdelujejo in prodajajo z jamstvom kot posebno najnovejšo, izborne, priznane in odlikovane

Ph. Mayfarth-ove in dr.

tvornice gospodarskih in vinarjskih strojev na Dunaju, II. Taborstrasse 71.

Preprodajalci in zastopniki se iščejo povsodi, kjer že nismo zastopani

Nagrajeni v vseh državah z več ko 600 zlatimi, srebrnimi in častnimi kolajnami. Ilustrovani ceniki in mnogobrojne pohvale v dokaz.

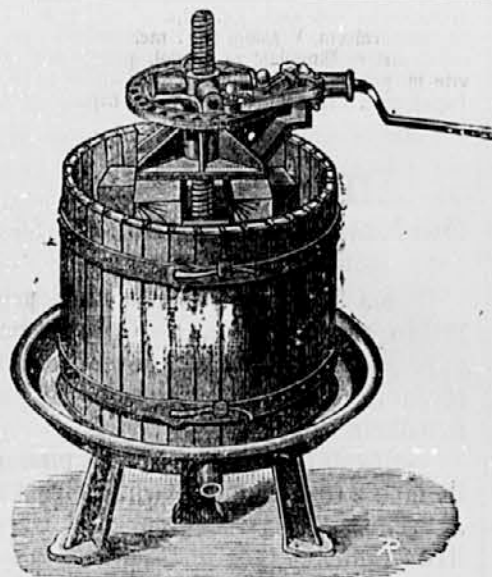
Peter Gruden

Gorica — Rabatišče št. 22. — Gorica

ZALOGA:

koruze, ovsa, otrobi, fižola in drugih deželnih pridelkov.

Priporoča se slav. občinstvu za obilen obisk in zagotavljam točno postrežbo in zmerne cene.

Glavno zastavstvo in zalogo kmetijskih strojev prve slovenske tovarne bratov K. & R. JEŽEK Blansko ima

Jos. Dekleva
Gorica

Magistratna ulica št. I.

Nova slov. manufakturna trgovina v Gorici, Ravnika & Berbuč

ulica Raštelj št. 16 v lastnej hiši se je otvorila 6. avgusta.

V omenjeni trgovini dobiva se po v resnici izredno nizkih cenah raznovrstna blaga kakor: posebne vrste platna pol platno in bombažasto za rjuhe, vsakovrstno belo perilo kretoni, šifoni, domestik, slovensko platno in vsakovrstni namizni prti in prtici, platneni in bombažasti — velika izbira oxfordov, perkalov, zefirjev, satenov in volnenih moških in ženskih oblek, v raznovrstnih lepih novih barvah. Zelo dobre kvalitete se dobivajo v volni in žimi, cvilha za postelje, nadalje po posebno dobrem okusu zbrane in lepe posteljne odeje šivane kakor (plahte bele in barvane.

V zalogi so krasni vzorci garnitur za postelje, ter beli kakor barvani zastori. Vse to in še druge vrste blago dobiva se po najnižjih cenah v zgoraj zaznamovani trgovini. Posebno prijetno nama je razodeti slavnemu občinstvu, — da bo deva zvezana le z primeroma malimi stroški, ter zategadelj pač v položaju nuditi vsakomur najino vrste blaga v pravem pomenu besede resnično po splošno nizkih cenah.

Priporočuj, se, bilježiva s spoštovanjem

Ravnika & Berbuč.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. (Medjatova hiša)

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna polsopja, zvonove, premičnine in pridelke; 2. proti prelomom zvonove, in 3. za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam

Edina domača slovenska zavarovalnica!

Svoji k svojim!